

KAUNO SUSIVIENIJIMAS „SODAI“

Juridinių asmenų registras. Kodas 193130569. Savanorių per. 304 -2, LT -49453 Kaunas. Tel. (8 37) 313058
Atsiskaitomoji sąskaita Nr. LT 8773 0001 0002 2371 53 AB bankas „Swedbank“

2018 – 03 – 16 Nr. 297

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui
Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius

S K U N D A S

Jonavos rajono sodininkų bendrijos su UAB „Jonavos paslaugos“ buvo sudariusios Sutartis dėl komunalinių atliekų surinkimo ir jų tvarkymo paslaugų teikimo ir mokėjo už suteiktas paslaugas pagal surinktų ir išvežtų iš bendrijos teritorijos atliekų kiekį.

2017m. rugpjūčio mėn. sodininkų bendrijos be jokio įspėjimo gavo sąskaitas-faktūras, kuriose atbuline tvarka nuo 2017 sausio 1 d. iki rugpjūčio 31 d., nepateikus paskaičiavimų ir pagrindimo, priskaičiuotas naujai įvestos rinkliavos, skirtos ne sodininkų bendrijai priklausančios infrastruktūros išlaikymo kaštams kompensuoti (pridedamas UAB „Jonavos paslaugos“ 2017-11-06 raštas Nr. 5A-1536). Rinkliavų įstatymo 11 str. 1 dalies 8 punkte nustatyta, kad rinkliava infrastruktūros išlaikymui nėra siejama su atlygiu už paslaugas ir negali būti vertinama kaip mokėjimas už komunalinę paslaugą teisės prasme. Vietinės rinkliavos objektas negali būti laikomas komunaline paslauga (šiukšlių išvežimu) ir civilinio kodekso 6.584 straipsnio 1 dalies prasme. Jonavos savivaldybės įvestos rinkliavos mokėjimo prievolė kyla privataus turto turėjimo pasekmėje jo valdytojui. Vadinasi, sodininkų bendrija nepateikus naujos sutarties ar senosios sutarties papildymo su suderintu apmokestinamų objektų sąrašu, ir be visuotinio narių susirinkimo sprendimo, negalėjo rinkti visuotinio narių susirinkimo nepatvirtinto ir neplanuoto mokesčio.

Sodininkų bendrijos įsteigtos ir veikia vadovaujantis Sodininkų bendrijų įstatymu. Sodininkų bendrijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis juridinis asmuo, kurio tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių ***bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu***“. Kiti bendrijos narių tarpusavio santykiai, esant būtinumui, reglamentuojami įstatuose. Tiek Civiliniame kodekse, tiek sodininkų bendrijų Registre registruotuose įstatuose imperatyviai akcentuojama, kad bendrija neatsako už savo narių prievoles, o šie neatsako už bendrijos prievoles. Taigi, nei Sodininkų bendrijų įstatymas, nei įstatatai nesuteikia bendrijoms įgaliojimų atstovauti savo narių mokesčių prievolių, susijusių su jų asmeninių turtu, be jų įgaliojimo. Tokius

įgaliojimus galėtų suteikti tik patys turto savininkai. Atstovavimo pagrindai yra išdėstyti CK.

Jonavos rajono savivaldybės Tarybos 2017-11-30 d. sprendime Nr. 1TS-265 aiškiai nustatyta 35.1 punkte, kad ***pastoviąją*** DVĮ dedamąją moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ***arba*** nekilnojamojo turto objektų savininkų įgalioti asmenys, ***arba*** juridiniai asmenys, kurie yra sudarę jungtinės veikos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti (kol kas nei viena sodininkų bendrija nėra sudariusi jungtinės veiklos sutarties, nes tai nenumatyta Sodininkų bendrijų įstatyme). ***Tai leidžia daryti išvadą, kad sodininkų bendrija pastoviosios DVĮ dedamosios (rinkliavos) mokėtojas yra tik tuo atveju, jei valdo bendro naudojimo turtą. Tuo tarpu, rinkliavos mokėjimo prievolės pareiga galima tik nekilnojamojo turto objekto savininkui, kol jis teisės aktų nustatyta tvarka nėra pavedęs šios pareigos sodininkų bendrijai.***

Jonavos rajono savivaldybės Tarybos 2017-11-30 d. sprendime Nr. 1TS-265 aiškiai suformuluota nuostata 35.2 punkte, kad ***kintamosios*** DVĮ dedamosios mokėjimas vykdomas sudarius sutartį su NT objekto savininku. ***Iki 2017-11-30 daugelis sodininkų bendrijų, buvo sudariusios sutartis su UAB „Jonavos paslaugos“, mokėjo ir toliau moka naujai pervardintą kintamąją dalį mokesčio už suteiktą paslaugą - iš bendrijos išvežtą surinktų buitinių atliekų kiekį. Kaip atsiskaitydavo bendrijos nariai, kurie yra sudarę tiesiogines sutartis su UAB „Jonavos paslaugos“, iš bendrijos išstoję asmenys ar kaip privačias gyvenamąsias valdas bendrijų teritorijoje įteisinę asmenys, sodininkų bendrijos kontroliuoti neturėjo ir neturi galimybės.***

Sodininkų bendrijos UAB „Jonavos paslaugos“ bandomą primesti administravimą įvestos rinkliavos, kuri skirta ne sodininkų bendrijai priklausančios infrastruktūros išlaikymo kaštams kompensuoti, vykdyti galėtų tik gavusios savo narių visuotino susirinkimo įgaliojimą. Tuo tikslu jos ne kartą prašė UAB „Jonavos paslaugos“ pateikti atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties projektą su bendrijai priskiriamų rinkliavos mokėtojų sąrašu, kad galėtų teikti visuotino narių susirinkimo svarstymui.

Sodininkų bendrijų gaunamuose UAB „Jonavos paslaugos“ atsakymuose išvardyti teiginiai:

1. atsakyme 2018-02-20 Nr. 5A-240 teiginys, „LR CK 6.184 str. nenumato administratoriui UAB „Jonavos paslaugos“ tokios pareigos pateikti naujos sutarties ar senosios sutarties pakeitimų lyginamojo varianto projekto sodininkų bendrijai“,

2. atsakyme 2018-02-20 Nr. 5A-240 teiginys, „Kadangi įmonėje nėra pareigybės, į kurios funkcijas įeitų prašomas atlikti sutarčių pakeitimų lyginamojo varianto projekto rengimas, neturime jokios galimybės šį jūsų prašymą tenkinti“,

3. atsakyme 2018-02-20 Nr. 5A-240 teiginys, „Dėl prašomo teisiškai pagrįsto nekilnojamojo turto objektų valdytojų (fizinių asmenų) sąrašo paaiškiname, kad oficialūs duomenys apie nekilnojamąjį turtą yra saugomi VĮ Registrų centras nekilnojamojo turto registre ir kadastrė, jie yra vieši, taigi prieinami ir sodininkų bendrijai „Žilvitis“, kurią jūs atstovaujate“,

4. atsakyme 2018-02-20 Nr. 5A-240 išaiškinimas, kad sodininkų bendrijos privalo rinkti rinkliavą iš - „Sodų paskirties objektų. Tai naudojami arba poilsiu ir (arba) sodininkystei ir (arba) daržininkystei sodininkų bendrijos nariams priklausantys sodo sklypai ir (ar) sodo sklypai, nepriklausantys sodininkų bendrijos nariams, bet esantys sodo teritorijoje, su pastatais arba be jų. Tokiu būdu teisės aktai numato, jog visi – tiek esantys bendrijos nariais, tiek jais nesantys, privalo mokėti nustatytą rinkliavą“;

rodo nenorą iš esmės ir atsakingai spręsti problemas, nesudaro pakankamo teisinio pagrindo bendrijoms išreikalauti iš visų įvardintų nekilnojamojo turto objektų valdytojų reikalaujamų rinkliavų, kelia sumaištį ir bandoma sąžiningai mokantiems bendrijų nariams primesti prievolę dengti papildomus rinkliavų administravimo kaštus ir beprasmiškai dengti neišvengiamai atsirasiančias beviltiškas teismų išlaidas su skolininkais, grubiai pažeidžiant Civilinio kodekso nuostatas.

Visiškas teisinis nonsensas yra tame, kad ar iš pastoviai sodininkų bendrijose gyvenančių bendrijų narių, kurie buvo sudarę individualias sutartis su UAB „Jonavos paslaugos“ ir pagal jas atsiskaitę su UAB „Jonavos paslaugos“, ar iš apleistų sklypų neturinčių aiškių valdytojų, atbuline tvarka priskaičiuotas rinkliavas išreikalauti primetama sodininkų bendrijai. Aiškaus atsakymo, ar ir toliau UAB „Jonavos paslaugos“, apeinant sodininkų bendriją, pačios rinks rinkliavas iš dalies sklypų valdytojų, ar kaip teigia Jonavos rajono savivaldybė bendrija privalės rinkti iš visų bendrijos teritorijoje esančių sklypų valdytojų, nėra

Sodininkų bendrijos negauna atsakymo, koku teisės aktu vadovaujantis, gali pagrįsti kreipimąsi į teismą, išieškant rinkliavas iš ne sodininkų bendrijų narių.

Sodininkams yra šokiruojantis ir Jonavos savivaldybės Tarybos sprendimas dėl pastoviosios DVĮ dydžio, kuris niekaip neatitinka CK įteisintų sąžiningumo, teisingumo ir protingumo kriterijų dėl absurdiškai kylančių atliekų tvarkymo kainų. Sodininkų bendrija „Inkaras-2“ 2016 metais sumokėjo už faktiškai išvežtą atliekų kiekį 734,27 eur., 2015 m. už realiai išvežtą atliekų kiekį 540,07 eur., tuo tarpu 2017 metais, apart sumos už faktiškai išvežtą atliekų kiekį, papildomai priskaičiuota 1838,72 eur. naujai įvestos rinkliavos (pastoviosios dalies) mokesčių. Sodininkų bendrijai „Žilvitis“ komunalinių atliekų išvežimo paslaugos (kintamoji dalis) rugpjūčio arba rugsėjo mėnesinis sudaro po 13,28 eur/mėn., tuo tarpu naujai įvesta rinkliava (papildoma pastovioji dalis) 39,47 eur/mėn.. Ar 4-5 kartus padidėję mokesčiai yra suderinami su protingumo, sąžiningumo ir žmoniškumo kriterijais?

Visiškai nesuprantama ir Atliekų tvarkymo įstatymo ir Rinkliavų ar kitų įmokų už komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių rengėjo Aplinkos ministerijos nusišalinimas nuo aiškaus atsakymo, apsiribojant pasvarstymų kategorijos nuomonės išreiškimu, atsakant į paklausimą Vyriausybės atstovo Kauno apskrityje tarnybai 2018-01-30 rašte Nr. 10-18, „Aplinkos ministerijos nuomone, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėjimo prievolė turėtų būti siejama su nekilnojamojo turto objekto savininku, atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas, savininko įgaliotu asmeniu ar tarp savininko ir nuomininko sudarytoje sutartyje nustatytomis sąlygomis. Manytina,

jeigu LR Atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ str. 1 d. nurodytos prievolės (savivaldybės nustatytos rinkliavos mokėjimas, o jeigu rinkliava savivaldybės teritorijoje nenustatyta – komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties sudarymas) sodų ar garažų bendrijos nariai nepavedė sodų ir garažų bendrijai, ši prievolė turėtų būti siejama su nekilnojamojo turto savininku“.

Kreipiamės į Jus su prašymu;

1. Ar teisėtas UAB „Jonavos paslaugos“ reikalavimas sodininkų bendrijoms besąlygiškai vykdyti Komunalinių atliekų tvarkymo mokesčio administravimą ir prisiimti visus administravimo kaštus?

2. Ar teisėtas sodininkų bendrijų reikalavimas, kad kardinaliai pasikeitus apmokėjimo tvarkai ir kitoms sutarties nuostatomis UAB „Jonavos paslaugos“ pateiktų naujos „Sutarties dėl komunalinių (buitinių ir joms prilygintinių) atliekų surinkimo ir jų tvarkymo paslaugos teikimo“ projektą, ar bent sutarties pakeitimų lyginamąjį projekto variantą su suderintu prievolinių sąrašu, reikalingą teikiant rinkliavos rinkimo klausimą svarstymui visuotiniam susirinkimui?

3. Kokiais teisės aktais vadovaujantis sodininkų bendrijos gali teisėtai išreikalauti rinkliavos mokesčius mokėti bendrijai iš ne bendrijos narių, be jų sutikimo? Ar nėra pažeidžiamas lygiateisiškumo principas sąžiningai mokančių mokesčius bendrijos narių atžvilgiu, savivaldybės įpareigojimas išsiskolinimus solidariai padengti tik bendrijos nariams?

4. Ar teisėtas ir ne klaidinantis Jonavos rajono savivaldybės išaiškinimas, kad Jonavos rajono savivaldybės tarybos Nr. 1TS-323 sprendime dvinarės įmokos mokėtoju besąlygiškai (kaip imperatyvi nuostata) yra įvardinta tik sodininkų bendrija?

5. Ar Jonavos rajono savivaldybės išaiškinimas, kad „įmokos mokėtoja yra bendrija, neturėtų būti suprantama kaip bendrijos daiktinės teisės turėjimas į sklypus, bet turėtų būti suprantama bendrine prasme“, neprieštaruoja Civilinio kodekso, Atliekų tvarkymo įstatymo, Sodininkų bendrijų įstatymo ir net pačiam Jonavos savivaldybės tarybos sprendimo nuostatomis? Ar Vietos savivaldos įstatymas tikrai suteikia teisę Jonavos savivaldybės Tarybai keisti sodininkų bendrijos įstatais ir kitais teisės aktais reglamentuotus bendrijos veiklos pagrindus, bendrijos ir jos narių tarpusavio santykius – imperatyviai nustatyti visiems privalomą rinkliavos mokėjimą tik per sodininkų bendriją, eliminuojant galimybę susimokėti turto savininkui tiesiogiai, kaip teigiama savivaldybės 2017-10-02 rašte Nr. 6B-22-4211?

Kauno susivienijimo „Sodai“ pirmininkas

Romualdas Šeštakauskas

Pridedamos raštų kopijos:

1. UAB „Jonavos paslaugos“ 2017-11-06 Nr. 5A-1536,
2. UAB „Jonavos paslaugos“ 2018-02-20 Nr. 5A-240,

3. UAB „Jonavos paslaugos“ 2018-01-02 Nr. 5A-1783,
4. UAB „Jonavos paslaugos“ 2018-02-06 Nr. 5A-169,
5. Jonavos rajono savivaldybės 2017-10-02 Nr. 6B-22-4211,
6. Jonavos rajono savivaldybės 2017-10-23 Nr. 6B-22-4523,
7. Sutartis su s.b. „Žilvitis“ 2015-04-28,
8. Sutartis su s.b. „Inkaras-2“ 2013-05-09,
9. Vyriausybės atstovo Kauno apskrityje tarnybos 2018-01-30 Nr. 10-18,
10. S. b. „Inkaras-2“ gautos sąskaitos faktūros; 2017 m. rugpjūčio 31 d., 2017 m. rugpjūčio 25 d., 2017 m. rugsėjo 30 d., 2017 m. liepos 25 d., ir 2017 m. spalio 31 d., 2018 m. sausio 28 d. tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktas
11. S. b. „Žilvitis“ gautos sąskaitos faktūros; 2017 m. rugpjūčio 25 d., 2017 m. rugpjūčio 31 d., 2017 m. rugsėjo 30 d., 2017 m. spalio 31 d., 2018 m. sausio 28 d. tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktas.

Kont. tel. 861023558

El. p. susivienijimas@kaunosodai.lt